

SZÉKELYFÖLD

Politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirlap.

A kézdivásárhely városi és vidéki vadász-egyesület hivatalos közlönye.

Megjelenik hetenkint kétszer: csütörtökön és vasárnap.
Előfizetési árak: Egész évre 5 frt, félévre 2 frt 50 kr, negyedévre 1 frt 20 kr. — Egyed. szám ára 5 kr. Községek, tanítók, iparosok és Egyesületek, melyek egyenként, ha előfizetnek, 4 frtért kapják a lapot.

Felelős szerkesztő: Dobay János.

Kiadó-tulajdonos: Ifj. Jancsó Mózes.

A lap szellemi részét illető közlemények, a szerkesztőséghez (Dobay János Kézdi-Vásárhelytől) intézendők.
Kiadóhivatal: K.-Vásárhelytől az ifj. Jancsó Mózes könyvnyomdájában, hová a hirdetmények s előfizetési pénzek küldendők.

Visszaemlékezés.

Pompás, tündéri látvány volt, mely méltán sorakozik ama történeti mozzanathoz, mikor a magyar karok és rendek Magyarország halhatatlan királynéjának, Mária Teréziának, birodalma és a habsburgi monarchia megvédelmzésére életüket és vérüket felajánlották; magasztos kép volt, mely az ország nagyjait és előkelőit és a nemzet választott képviselőit egy emlékeztető ülésében egyesítette, képe a magyar nemzet nagyságának, fényének, egyetértésének és hatalmának, amint aranytól duzzadó diszruhában lelkesülten felemelkedik és kalpag lengetve dörgő éljént kiált a királyra, kinek hosszú életéért minden magyar szív az egekhez forrón esdekel.

Mert a mai nap nagy, valaha alig sejtett fontossággal bír; a király és a nemzet szíve példátlanul szívélyes módon találkozott; nem áldozatkészségről, nem a jövőt illető örömdetes reménységről, nem is a jelen valamely boldogító eseményéről van szó, hanem egy dicsőséges korra való visszaemlékezésben találkoztak a szívek.

A magyar szabadságért és alkotmányért vívott nagy küzdelem óta, 50 év folyása alatt számtalanszor kellett e nemes nemzetnek a feledés fátyolát borítania ama dicső kor legfényesebb eseményei fölé és 33 év előtt, híres husvéti czikkében, Deák Ferencz, később gróf Andrássy Gyula hívta fel a nemzetet, hogy borítson fátyolt a Magyarország függetlenségéért vívott harez sötét pontjaira.

Ma szabadon és nyíltan kijelentette ő Felesége, hogy a dicsőséges magyar nemzettel ugyanazon visszaemlékezésnek hódol, nem feledés, nem fátyolborítás, hanem közös büszkeség emeli ma az 1848. évre való visszaemlékezésben a király és az ő hű nemzete szívét.

Hogy ez így történt, hogy fátyolra többé nincs szükség, az legnagyobb érdeme a mostani kormánynak, amely szakadatlanul azon törekedett, hogy a királyt és a nemzetet egymáshoz közel vigye s ama napon, midőn büszke megemlékezésben örömdetes és lelkesülten egymáshoz simulnak a szívek, a legnagyobb elismerést a saját nyugodt öntudatukban találják meg e gondviselészerű férfiak, akik a közös megemlékezésnek ezt az ünnepét előidéztek és a feledés jótékony fátyolát feleslegessé tették.

Az országgyűlés felirata méltatja 50. évfordulóját a nagy percznek, melyben az 1848-iki szabad vívmányok megnyerték a királyi szentesítést; de igazi és nem mulandó nemzeti ünneppé ama királyi szavak által lett e nap, melyek a trónról közvetlen a képviselőknek, közvetve azonban az egész nemzetnek hirdetik az üzenetet, mely ama történeti nevezetességű nap fontosságát hangsúlyozza és az 1848-iki törvényeket elismeri annak a szilárd alapnak, melyen a magyar állam emelkedik, mert „miután megállapított az azon mód, mely szerint a magyar koronám országai és a többi királyságaim és országaim közt létező közös ügyek alkotmányosan kezel-

hetők és a kölesönös védelem tekintetében a pragmatica sanction alapuló kötelezettségek teljesítendők, valamint Magyarország és társországai között is a közjogi viszony állandóan rendeztetett, valóban az 1848. évi törvények átalakító hatása teremtette meg azt az alapot, melyen magyar koronám országainak ujabbkori állami léte nyugszik és azoknak szellemi és anyagi fejlődése oly örömdetesesen halad” — mondja a király. Ez alapon a továbbfejlesztésben támogatásáról biztosítja a nemzetet a király és Isten áldását kéri törekvéseire. A nemzet őszinte szívvel csatlakozik ez imához azzal, hogy az Isten adjon hosszú életet I. Ferencz Józsefnek, kivel a jelenre és jövőre nézve és a multa való visszaemlékezésben is az egész nemzet egyetért.

Utóhangok április 11-hez.

Nem zavarta semmi rossz hang az ünnepő kedvet, melyben király és nemzet április 11-én találkoztak. Félreálltak az ünneptől a létező társadalmi rend ellenségei s mindazok az elemek, melyeknek nem tetszenek a rendezett politikai viszonyok, melyek Magyarországot mai hatalmához és fényéhez juttatták. A szociálisták, az oláhok és a függetlenségi pártiak nem ünnepeltek.

A szociáldemokratákról nem lehet egyebet mondani, mint hogy az ő elmaradásukat hazafias ünnepélyektől mindenki, a ki hazáját és a rendet szereti, szívesen konstatálja. Ők nem ismernek hazát, nekik a létező rend nem kell, félrevezetett hazátlankok ők, ellenségei minden politikai iránynak s minden állami intézménynek, a mennyiben ezek

TÁRGZA.

KISÉRTÉS.

Maguk voltak a szobában a szerelmesek. A még tegnap gyermekleány és a komoly férfiú. Kéz a kézben, ajk az ajkon csüngött. A homály nem zavarta, igaz, forró szeretkezésüket.

A leánynak ez volt első szerelme, a férfiúnak ez az utolsó. A leány első, legtisztább szerelmével bálványozta a férfit, a férfi megtisztult szívének utolsó szerelmével szinte imádatlalt fogta körül a gyermeket.

Egymás mellett voltak, egymásé voltak szerelemben, szívben és lélekben s mégis mindkettőnek fájt a szíve, szomorúság képezte hangulatukat, bánat epesztette benső lélekvilágukat.

Hogy is ne! A férfi katona volt, tiszt a hadseregben s mind a ketten szegények voltak, hasonló a templom egeihez. Már most mit csináljanak. Tiszta szerelmükben hogyan lehessenek egymáséi, ha nem házasság útján? De mikor ez lehetetlen! Ő nem tudna másképp megélni s nejét eltartani, csak ezen az egy pályán, melyre született. Vesse el tiszti rangját, hogy éhezzen ő s éheztesse ezt a

drága, imádtott gyermekalakat is, kinek arca szép vonásait egye meg a bánat, rózsás szépségét szárazsá fel az aszaló nyomor! Nem, soha!

De hát mit tegyenek!? Éljenek csak úgy eskü nélkül, kérje el a leánytól minden ékét, vegye el fiatalságát csak úgy, a nélkül hogy nevét adná neki és helyét veszítse a tisztességes nők sorából? Erre volna érdemes ez a szegény ártatlan kis leány, ki rajongó szerelmével istenként bálványozza őt, ki már megtisztult az élet fiatalságának salakjaitól, ki már elhagyta és lenézte a bűnt és a ki most nagyon-nagyon tisztán szeret.

A leány pedig nézi-nézi szemének búvóló varázsával a gondolatokba mélyedt férfit s mintha csak érezné, hogy milyen gondolatok járják át annak agyát, felrezzenti mélaságából.

— Ne tépelődj Gusztáv! Higgyük az Istent!

Az emberben pedig forrt tovább a keserűség és a kiolthatatlan szerelem. Arczára láz ül, homloka tüzel s szemei izzóan ragyognak.

A leány pedig ezt látja s azt hiszi, hogy egy igaz forró csókjával lecsillapíthatja. Kíváncsú ajkait oda nyújtja a férfinak, a mikor az most huzódzni próbál előre, égő ajkát rátapasztja kedvese ajkára.

A csók aztán eszméletét veszi a férfiúnak, felhevíti vérét, felperzseli, végig bizsergetti idegeit és

őrült szerelemmel, mohón, ittasan karolja át a leányt s csókolja mindaddig, míg az elaléltan a pamlagra hanyatlik, sóhajtasában ennyit suttozva:

— Végem van.

És e két szó észre téríti a férfit. Mit is akart eszelekedni? Gonoszát, aljasát, ő a megtisztult férfi, bűnbe akarta ejteni a tiszta leányt. De nem, soha! Nem, nincs véged! Kiáltja a leány felé, ne félj Margit, szerelmem végtelensége legyen a te legnagyobb biztosságod. S kelljen bár elepednünk, még sem fogsz elbukni édes drága virágom, suttozja az eszmélő leány felé s azután kiment a szobából.

Ott, künn a folyosón, a levegőn még jobban észreért, még jobban látta szándéka aljasságát, őh de ezt most már igazán száműzte agyából, testéből, lelkéből, idegeiből.

Beesengedett a szomszéd lakásba. Margit bárátnője nyitotta ki az ajtót.

A tiszt szalutált s azután így szólt a leányhoz:

— Nénike elment, magunkra maradni nem akarunk, legyen szíves, jöjjön át Margithoz, a ki erre igen kéri kegyedet.

Jules.

az ország felvirágzását, nyugalomát és biztonságát garantirozzák. Az oláh tulzók a balázsfalvi gyűlésre készülnek s az ő távol maradásuk ezzel magával minden leírásnál érthetőbben meg van magyarázva.

Annál hevesebb szemrehányást van joga tenni a nemzetnek annak a politikai pártnak, melynek létjogosultsága épen azokon az eseményeken alapul, melyeknek emlékét április 11-én ünnepelte a nemzet. Maga Kossuth Ferencz tette és indokolta annak idején a képviselőházba azt az indítványt, hogy az 1848-iki törvények ötvenedik évfordulója megfelelő módon megünnepeltessék és törvényben állapítsák meg egy nemzeti ünnep, mely a szabadság vívmányait dicsőítse.

Pártpolitikai célja volt-e ennek az indítványnak, vagy tisztán hazafias érzés sugalta? A függetlenségi párt politikai céljainak szolgáljon-e ez az ünnep, vagy tisztán hazafias nemzeti ünnep legyen, a melyen bármely politikai irányhoz tartozó magyarok egyesülhetnek a visszaemlékezésben arra a dicső korra, mely megalkotta az ország további fejlődése számára az alapot? Nem politikusoknak kellene ma egymással szemben állniok, hanem testvéreknek kellene áhítatos üdvözlésül egymásnak kezét nyújtani és a királyi kegy fényében örvendezni, mert a király ismét teljesítette a nemzetnek egy ohját, midőn megalkotta az április 11-ről szóló törvényt.

Avagy nem ama napon emelkedtek érvényre az 1848-iki törvények, a melyen megnyerték a királyi szentesítést és nincs-e e nap arany betűkkel bevésve 1848 történetébe?

Miért maradt tehát el a függetlenségi párt attól az ünneptől, melyet ő maga indítványozott és miért nem vett részt semmiképen a megemlékezésben, melynek az egész nemzet áldozott?

Mert itt nem lehetett politikai tökélt kovácsolni; a kormány nem adott okot támadásokra, a korona őszinte részese volt a nemzet örömeinek és mindez nem passzolt bele a függetlenségi párti urak czók-mókjába.

Kossuth Ferencz és elvtársai be akarták bizonyítani, hogy ez a kormány nem a népből ered, nem a nemzetet képviseli és csak vak eszköze a hatalomnak; be akarta bizonyítani, hogy a korona és nemzet idegenül állnak egymással szemben, magyar érzelem és gondolkodás terén soha sem találkoznak, — ezért tette indítványát és ezért követelte, hogy a szabadságharcz 50-ik évfordulója örök időkre nemzeti ünnepé emeltessék.

De ebből a ravaszul tervezett bizonyításból épen ellenkezője jött ki annak, a mit tulajdonképen szándékba vettek. A kormány minden ellenkező állítás daczára, egész eddigi politikájában és a jubileum tekintetében elfoglalt álláspontjában igaz magyar hazafinak bizonyult, a ki a hazafiasság dolgában ez országban kivétel nélkül mindenkinek mintául, világító példaképül szolgálhat.

Bebizonyult, hogy király és nemzet közt a legesekélyebb diszonancia sem létezik, hogy ő Felsége a nemzeti ünnepről szóló törvényt őszinte szívvel szentesítette és egyenesen a napra jött magyar székvárosába, hogy hiveinek hódolatát fogadja és a nemzettel egyesülten ünnepelje 1848. emlékét.

Ez az, a mi Kossuthék zsidóházába nem passzolt s ezért nem vettek részt az ünnepben. Nem akartak ünnepelni, mert más politikai irány is ünnepelt és mert az ünnepben a korona résztvett. A Kossuth-féle indítvány célja nem hazafias volt, hanem párttaktikai. Annál nagyobb báró Bánffy érdeme, hogy e napot nemzeti ünnepé emelte s nem egy párt napjának bélyegezte.

Kossuthék hazafiassága nehéz kudarcot vallott, míg a szabadelvű párt hazafiassága, hamisítatlan hazaszeretete és a kormány nemzeti irányzata tiszta fényben ragyog.

Ezt mostantól fogva kell, hogy megjegyezze magának az ország.

CSARNOK.

A DIVAT.

A kéziratos helyi jótékony négyzet 1898. márcz. 26-án tartott társas-estélyen felolvasta Kiss Jenő polg. isk. tanár.

(Folytatás és vége.)

A divat bölesője már ott ring az ősnépek rozoga sátorában, melynek felcseperedett kisdede a

párisi szalon ezernyi csillárral övedzett, fényben uszó zibalyában érzi csak jól magát. Az ő, vad népek hazájában a divat csak esernyő, összes alkotása egy csomó fül, or, nyak, ék, apró csecse-becsék, fényességek, kagylók füzére; arczon, karon, a test többi részein ezikornyás karczások, égetések.

Eme divatra a vad és ősnépek rá is szolgálnak, soknak életébe is kerül hiúsága. Minálunk nem életveszélyes betegség a divat. De csak látszólag nem az. Mert, ha statisztikailag tudnók kimutatni, hogy hány üde hajtását a fiatal nők seregének senyvesztette el az első pillanatra ártalmatlannak látszó mider; ha ki tudnók mutatni, hogy hány vészna, beteges testszervezet alapján a midernek tulajdoníthatja vegetálásszerű téngődését, tudom, hogy a mérleg egy cseppel sem billene a mi előnyünkre. S a bajok lánczolata, mit a gondos anyai kezek, az orvosok tudománya nem tudnak megszüntetni, a szekrény szegletébe megvonult midernek, a divat hű szolgájának köszönhető. A vad népek divatja és a mieink között csak az a különbség, hogy ott minden egyed a beégetésekkel járó fájdalmakat maga viseli, mi ebbeli szenvedéseinkből az utódoknak is juttatunk. Ők a bőrtöket tarkítják össze, mi lábunkat s nemesebb szerveinket: tüdőt, veséket, az emberiség bölesőjét képező rendszert silányítjuk halomra. Kérdem, mi különbség van a kettő között?

Ott a divat szerény kis patak — ártatlan valami. A mi divatunk, folyam, több: tenger, mely életünk sajkáját röpíti tovább s ha nem ülünk okosan élelvesztőben, egy vihar s életünk sajkája darabokra tört s mi vagyunk az áldozat.

Igen tehát, hölgyeim és uraim, a divatnak ma is vannak nem csak anyagi, hanem szellemi, erkölcsi, sőt élet áldozatai is. S ha e kérdéssel foglalkoztam, eme körülménynek kegyeskedjenek tulajdonítani. A divat oly mező, hol az ész rendesen belészólási jogától tartózkodik. Csak legfentebb itt ott bírálati jogát érvényesíti. De különben ezt is csak akkor teszi, mikor a divat, az egész, a kényelem, a józslés követelményeit figyelmen kívül hagyja s veszélyeztetni egyes családok anyagi és erkölcsi existenciáját. Ez esetben a szeszélyes divat, mint közveszélyes betegség, divat-kórság neve alatt ismeretes. E betegségben nem csak egyesek, hanem családok, sőt néposztályok is esnek áldozatul.

De talán nagyon is belemélyedtem a divat tényeinek ismertetésébe, hogy nehogy a kórságba is birtelenbe beleessem, Bachusra tekintek. Ő eddig elszunnyadt, bizonyosan hütlenségemről panaszkodik.

Hiába, Bachus ur folyó vizein nem járnak csolnakok, apró patakokéai föld alatti csöveken vezetnek keresztül, olykor központokba gyűlve onnan ismét szétágadzanak. Nem esőnakázható folyamatok inkább az emberek közvetlenül jönnek érintkezésbe habjaival, megfürödnek benne, hogy közveszélyes áradattá ne fejlődjenek szövetkezeti uton, — vagy csak szülőben elnyelik. Bachus istennője is a társadalmi életben produkál komikus jeleneteket s az sem ritka dolog, hogy egyesek összes vagyonukat megisszák; de uram böcsäss, én még sem tartok egy bortól megkábult férfit olyan kiálhatatlannak, mint egy divatkórságba esett nőt. Elég, elég, halom a nők táborának hangját. S a férfiak is zúgolódnak, ni ott K. K. ur a bajusztát pedri. Rossz jel, nincs megelégedve felolvasással. Azzal vádol, hogy folyton összehasonlításokat tesz, a divat bölesőjétől annak fénykorára ugrom, jellemezem a divat tényeit, de annak lényegét, velejét még sem fejtetem ki. S neki igazga van. De hát kérem, mit tohotek én arról, ha a divat olyan valami, hogy a mi benne lényeg, az már nem is divat. Fej nélküli lény, melynek csak végtagjai vannak, melyek az izlés vagy az izléstelenség központi rendszeréből indulnak s mozgásuk több, mint 200 millió főt visz ki az országból. Fájdalom, nem igen gondoljuk meg, hogy az országból kivándorló milliók ha itthon maradhatnának legalább felerészben, rövid idő alatt lenne olyan iparunk, kereskedelmünk is hozzá, mely a legfinomabb izlésnek követelményeit is kielégíthetné. Nagy bajunk itt a székyföldön, hogy szeretjük a tulhajtásokat. Még mindig nagyon ki van fejlődve a kast rendszer. Egyesek chinai falakat vonnak maguk körül, mely az egyes társadalmi osztályok érintkezéseit, kölcsönös érdekeink megbeszélését és támogatását nagyon nehézkessé teszik; ma nálunk ritkaság, hogy egy uri ember szóba álljon egy iparossal s annak üzleti életét megismerni vágyják s agyonni érdekeinkkel társadal mi uton foglalkozunk,

az már nem divat. De hogy szegényebb polgártársainkat lenézzük, ha mindjárt édes testvérek vagyunk is vele, az már nagyon is divat.

Szóval, nagyon divatos izü műveltségekkel találkozunk nap-nap mellett a társadalmi életben is.

Van azonban jó tulajdonsága is a divatnak, nevezetesen az, hogy egyes osztályok, nemzetiségek között a külső alaki különbségeket letörölni igyekezik. Továbbá az áruk olcsóbbá tétele; mit a nagy mérvű fogyasztással, a gyártás módjával és a gépek tökéletesítésével érnek el.

Tekintettel arra, hogy gyalpu árúban több mint 50 millió frt, selyem árúkból 31 millió frt, ruházati árúban is 33 millió, sőt cipő és csizma árúban is 7974.000 frt értéket hozattunk külföldről hazánkba (legnagyobb részben Ausztriából), e körülmény, mint-hogy a divattal szoros összefüggésben van, szegényedésünkhez s szociális bajaink előidézéséhez nagyon is hozzájárul.

Az izlés fejlődése bár meglátszik akadályozni azt, hogy a társadalmi életben sonka-ujakkal, turnókkal "stb." torzalatot öltünk, de az általános közöny iparügyi viszonyaink javítása iránt s iparos osztályaink szövetkezésének s elmaradottságának hiánya maga után vont a már is az általános szegényedés nagy méreteit. Vajha az Ausztriával kötendő vámszerződés előnyeit, a divat okozta veszteségeinket iparügyi viszonyaink támogatásával kiegyenlíthetnők. Csak onnyit akartam még K. K. ur közbeszólására megjegyezni s ezzel megköszönöm szíves türelmüket s divatos izü felolvasásom bevégzem.

Irodalom.

— Az ős-Budavár aljában elterülő székeley anyaváros, Székely-Udvarhely, évtizedeken keresztül nélkülözötte a sajtó áldásos hasznait. Már négy év óta híven teljesíti a nemes hivatást Udvarhelyvármegye hivatalos lapja a „Székely-Udvarhely“, mely az udvarhelyvármegyei községi és körjegyzők egylete s az általános tanító-egylet hivatalos közlönye is lévén, hetenkint nemcsak Udvarhelyvármegye minden községében, de az ország nagyobb városaiban is olvassák. Irodalmi színvonalon álló rendes rovatain kívül — melyek tisztán városi és vármegyei közérdekű eredeti közlemények — minden megyei pályázati, versenytárgyalási és közérdekű hirdetés e lapban jelenik meg s így nemcsak az udvarhelyvármegyeieknek, de bármely vármegyeiben is érdekes olvasmányt nyújt. E lap minden hirdetés közlésére alkamas s nincs eset reá, hogy a siker elmaradjon; ezt bizonyítják az évszámok hirdetések is. Elfizetési ára csak egy frt. Községeknek, papok-, tanítók-, községi előjárók-, kisiparosok- és szegényesb gazdáknak egész évre 3 frt. A tanító-egylet tagjainak, községi és körjegyzőknek egész évre 2 frt 50 kr. Elfizetések a „Székely Udvarhely“ szerkesztősége és kiadóhivatala címre küldendők, honnan mutatványszám is bárkinek ingyen és bérmentve küldetik.

Ujdonságok.

— Iskolai ünnepély. Az 1848. évi törvények szentesítésének 50-ik évfordulóját a kézdívárshelyi áll. el. fiu- és leányiskola április 13-án ünnepelte meg. Ez alkalomra a fiúiskola egyik terme csinosan feldíszított, nemzeti színű zászlókkal felékesített. Jelen volt a gondnokság csaknem teljes számban — és a szülők közül számosan. A fiúiskola IV. osztálya két szolamban szabatosan élénkelte a „Hymnust“-t, melyet Sebők Emil IV. osztályos tanuló csinos hazafias szavazata követett. Ezután a leányok énekelték szépen, hatásosan a „Talpra magyart“-t s Pap Örsze VI. oszt. tanuló szavazta lelkesültséggel a „Honleány“-t. E szavazat után M. Székely János, igazgató a gyermekek érzelmi köréhez alkalmazkodva szép nyelvezettel, kidolgozott hazafias beszéddel méltatta a 48-iki törvények szentesítésének s főleg amaz örömdetes eseménynek nagyfontosságát, hogy király és nemzet egyetértéssel, lelkesültséggel ünnepelték meg április 11-ikét, e nagy nemzeti ünnepet. A magyar ember két kiváló erényére, a király iránti hűségre és lángoló hazaszeretetre lelkesítvén a tanulókat a király és aza éltetésével végezte beszédét. Az ünnepélyt a

leányok. „Élj őseink“ ezimű szép hangzatos dala zárta be.

— **Időjárásunk** szokatlanul hűvös. Az északi szél sohasem akar pihenni egészen elhűsítvén a levegőt. Mult szombatira virradó éjjelen kemény fagy volt, mi a vegetációra szerfelett káros hatással volt. Szombaton az ég kiderült, de a levegő hideg.

— **Ujenczozás.** Kézdivásárhelyt a sorozás f. hó 15-én megtörtént. A sorozás eredménye a következő: Felvételt az állítási lajstromba az I-ső korosztályból 39, a II. korosztályból 29, a III. korosztályból 18 és a B. osztályból 4, összesen 90 egyén. Ezekből besoroztatott 21 egyén. Visszahelyeztetett 27 egyén. Fegyverképtelennek találtatott 16 egyén. Meghalt 9 egyén. Engedélyvel távol maradt 7 egyén. Igazolatlan távol maradt 8 egyén. Más községben nyert illetőséget 2 egyén. Összesen 90 egyén. Besoroztatott, az I. korosztályból: 1. Lázár Dávid, 2. Borsai István, 3. Biró Mózes, 4. Vitályos György, 5. Fekete Pál, 6. Szotyori János, 7. Hosszu István, 8. Pál Bálint Imre, 9. Péter Sándor, 10. Lóika Ferenc, 11. Perdi István, 12. Daróczy Mihály, 13. Kovács Albert, 14. Rácz Ferenc, 15. Opra Ferenc, 16. Muesi Béla; a II. korosztályból 1. Pál Sándor, 2. János Lajos; a III. korosztályból egy sem soroztatott be, a B. osztályból 1. Perdi Mózes (Gyula) 2. Csávási Gyula, 3. Tokos Lajos. Ez utolsó a póttartalékba a beosztás fentartásával az ujencz jutalékba.

A t. hölgyközönségnek. Kik olesó és izléses selyem, gyapju, tavaszi és nyári mosókélmét akarnak vásárolni, kérjék **Weiner Mátyás** (Budapest, Andrassy-ut 3.) legnagyobb divatruházának legújabb mintagyűjteményét, melyet ingyen és bérmentve küldenek meg. **Fontos!** Megirandó, hogy mily minőségű és körülbelül mily áru szövet- vagy selyemminta küldessék.

— **Mezei egereket** biztosan és tömegesen kuszit a Sipőcz István pécsi gyógyszerész által labdaes alakban készített, évek óta a legelőkkelőbb uradalmakban, számos gazdaságban és községben páratlan eredménnyel használt **egérmereg**. Hiteles tapasztalatok szerint egy holdra 1—2 kgr. (10—20 ezer labdaes) elegendő. Postacsomagot (körülbelül 5 kgr.) 3 frtért, 100 kgr. 45 frtért küld **Sipőcz István** gyógyszerész Pécsen.

A magyar kir. szab. osztálysorsjáték igazga-

tósága lapunk mai számában közlést teszi a II. sorsjáték tervezetét, melyre tisztelt olvasóink figyelmét felhívjuk.

Közigazdaság.

Kis birtokok berendezése és felszerelése.

A kis birtokok okszerű berendezése és felszereléséről csak azon helyeken lehet szó, hol a birtok rendezett, tagosított, s a felett tulajdonosának szabad rendelkezése van, akkor szánthatja, vetheti, a mikor neki tetszik, s olyan növényeket termelhet melyek ott az időjárás, talaj és értékesítési viszonyoknak a leginkább megfelelnek; egy szóval a tulajdonos teljesen szabad és független ura birtokának.

Messze vezetne ezélmotól és túllépni azon határt, melyet egy előadás keretei nem szab, ha az előbb hangzottak elveket magyarázta vagy kibővíteni képe a tagosított előnyeinek ismertetésébe bocsátkoznánk; de ez teljesen fölösleges is, midőn hazánk több, mint felének tagosított területeiről merített gazdag tapasztalatok és a tagosítás érdekében évenként fokozódó mozgalmak a legjobb tollal is meggyőzőbben érvelnek, előnyei mellett.

De mégis, ha a tagosítás annyira jó, üdvös, boldogító, s ezen vezet az egyik ut a mezőgazdasági haladásra és ezen át az egyéni boldogulásra, kérdheti egyik-másik szives olvasója e soroknak: miért van az, hogy a tagosítás után ebben a községben meg a másikkban is szaporodott a szegény emberek száma s nagyon megapadt a négy ökrös gazdáké? Erre a kérdésre, mely jogszerűen vethető fel, tényleg létező s sajnos, minden tagosítás után tapasztalható bajra akarnak e sorok felvilágosítással szolgálni, s egyben tanácsot adni arra, hogy minő eljárások, módok és eszközök veendő igénybe, hogy a tagosítás után a változott gazdálkodási viszonyok készületlenül ne találják a kis gazdát, s hogy megtalálja azon fonalat, mely új helyzetében a kibontakozás és boldogulásra vezet.

Minden gazda előtt ismeretes, alig igényel magyarázatot, hogy minden változás, még ha első tekintetre kisszerűnek látszik is, mely a mezőgazdaság körében előfordul, több-kevesebb időre terjedő kihatással van, s eredménye gyakran kiszámíthatatlan, a mezőgazdasági üzlet azon természetéből folyólag, hogy az itt működő, alkotó vagy romboló erő teljes elbírálása csak az eredmény végki-
fejlésével juthat kifejezésre; ha ez áll a változások

kisebb fokára is, annál nagyobb a hatása és több évre kiterjedő egy oly változásnak, mint a tagosítás, mely a föld birtoklásában, illetve szabadabb használatában a mezőgazdasági üzlet összességére lényeges átalakító befolyással van.

A tagosítás által teremtett helyzet legelső sorban és legérzékenyebben sújtja a kis gazdát a legelő területek elvonásával, még ott is, hol közlegetők tartattak fenn, mivel a szántóföldek fele, másutt egy harmadának a legeltetés alóli kivonása, oly nagy irtó hagy után, hogy a kis gazda állattenyésztését egészen más alapokra kell fektetse.

(Vége következik.)

Nyiltér*)

Nyersselyem-básztruha

8 frt 65 krtól 42 frt 75 krig teljes öltönyhöz való kelme — Tusors és Shantung-Pongees, valamint fekete, fehér és színes **Henneberg-selyem** 45 krtól 14 frt méterenként — a legdivatosabb szövés, szín és mintázatban. **Privát fogyasztóknak** postabér- és vámmentesen, valamint házhoz szállítva — mintákat pedig postafordultával küldenek

Henneberg & selyemgyárjai (és és k. udvari szállító) **Zürichben**

Magyar levelezés. Svájcba kétszeres levélbélyeg ragasztandó.

Richter-féle Horgony-Pain-Expeller
Liniment. Capsici comp.

Ezen hírneves házszer ellentállt az idő megpróbáltatásának, mert már több mint 27 év óta megbízható, fájdalomcsillapító bedörzsölésként alkalmazatik köszvénynél, csúznál, tag-szaggatásnál és meghűléseknél és az orvosok által bedörzsölésekre is mindig gyakrabban rendeltetik. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyákorta Horgony-Liniment elnevezés alatt, nem titkos szer, hanem igazi népszerű házszer, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 frt. üvegenként árban majdnem minden gyógyszerárban kapható; főkártya: Török József gyógyszerésznél Budapest. Bevásárlás alkalmával igen óvatosak legyünk, mert több kisebbbértékű utánzat van forgalomban. Ki nem akar megkárosodni, az minden egyes üveget „Horgony“ védjegy és Richter cégjegyzék nélkül mint nem valódit utasítsa vissza.

RICHTER F. AD. és társa, cs. és kir. udvari szállító, **RUDOLSTADT.**

*)E-rovat alatt közlöttekért nem vállal felelősséget szerk

Hirdetmény.

Ezennel közhírré tétetik, hogy miután a Magyar Királyi Pénzügyministerium ellenőrző közegei a Második magy. kir. szab. Osztálysorsjáték I. osztályára szóló sorsjegyeket felülvizsgálták, azok a förlárusítóknak elárusítás végett kiadattak. A Magyar Kir. Pénzügyministerium által jóváhagyott sorsolási terv itt következik:

A Magy. Kir. Szab. Osztálysorsjáték Sorsolási Terve.

100,000 sorsjegy 50,000 nyeremény.

Első osztály. Betét 12 korona.		Második osztály. Betét 20 korona.		Harmadik osztály. Betét 32 korona.		Hatodik osztály. Betét 24 korona.																																																													
Húzás: 1898. május 11. és 12-ikén		Húzás: 1898. június 7. és 8-án.		Húzás: 1898. július 6-án és 7-én.		Húzás: 1898. szept. 14–október 13-ig.																																																													
Nyeremény	Korona	Nyeremény	Korona	Nyeremény	Korona	Legnagyobb nyeremény szerencsés esetben Korona 1.000,000 (Egy millió)																																																													
1 á	60000	1 á	70000	1 á	80000																																																														
1 á	20000	1 á	25000	1 á	30000																																																														
1 á	10000	1 á	10000	1 á	20000																																																														
1 á	5000	1 á	5000	1 á	15000																																																														
3 á	2000	3 á	3000	3 á	10000	A melyik osztály 40 sorsjegyét kéri, az az osztályt jelölje ki, kapja a jutalmát. <table><tr><td>1 á</td><td>Jutalom</td><td>600000</td><td>600000</td></tr><tr><td>1 á</td><td>nyer.</td><td>400000</td><td>400000</td></tr><tr><td>1 á</td><td></td><td>200000</td><td>200000</td></tr><tr><td>1 á</td><td></td><td>100000</td><td>100000</td></tr><tr><td>1 á</td><td></td><td>60000</td><td>60000</td></tr><tr><td>1 á</td><td></td><td>40000</td><td>40000</td></tr><tr><td>2 á</td><td></td><td>30000</td><td>60000</td></tr><tr><td>3 á</td><td></td><td>20000</td><td>60000</td></tr><tr><td>20 á</td><td></td><td>10000</td><td>200000</td></tr><tr><td>50 á</td><td></td><td>5000</td><td>250000</td></tr><tr><td>400 á</td><td></td><td>2000</td><td>800000</td></tr><tr><td>720 á</td><td></td><td>1000</td><td>720000</td></tr><tr><td>1000 á</td><td></td><td>500</td><td>500000</td></tr><tr><td>27800 á</td><td></td><td>200</td><td>5560000</td></tr><tr><td>30,000</td><td>nyeremény és jutalom</td><td>Korona</td><td>9.550,000</td></tr></table>		1 á	Jutalom	600000	600000	1 á	nyer.	400000	400000	1 á		200000	200000	1 á		100000	100000	1 á		60000	60000	1 á		40000	40000	2 á		30000	60000	3 á		20000	60000	20 á		10000	200000	50 á		5000	250000	400 á		2000	800000	720 á		1000	720000	1000 á		500	500000	27800 á		200	5560000	30,000	nyeremény és jutalom	Korona	9.550,000
1 á	Jutalom	600000	600000																																																																
1 á	nyer.	400000	400000																																																																
1 á		200000	200000																																																																
1 á		100000	100000																																																																
1 á		60000	60000																																																																
1 á		40000	40000																																																																
2 á		30000	60000																																																																
3 á		20000	60000																																																																
20 á		10000	200000																																																																
50 á		5000	250000																																																																
400 á		2000	800000																																																																
720 á		1000	720000																																																																
1000 á		500	500000																																																																
27800 á		200	5560000																																																																
30,000	nyeremény és jutalom	Korona	9.550,000																																																																
5 á	1000	5 á	1000	5 á	5000																																																														
8 á	500	8 á	1000	8 á	2000																																																														
30 á	300	20 á	500	10 á	1000																																																														
50 á	100	60 á	300	70 á	500																																																														
2900 á	40	3900 á	80	4900 á	130																																																														
3000 nyer. K.	240000	4000 nyer. K.	477000	5000 nyer. K.	898000																																																														
Negyedik osztály. Betét 40 korona.		Ötödik osztály. Betét 32 korona.																																																																	
Húzás: 1898. augusztus 3-án és 4-én.		Húzás: 1898. augusztus 24. és 25-én.																																																																	
Nyeremény	Korona	Nyeremény	Korona																																																																
1 á	90000	1 á	100000																																																																
1 á	30000	1 á	30000																																																																
1 á	20000	1 á	20000																																																																
1 á	15000	1 á	15000																																																																
3 á	10000	3 á	10000																																																																
5 á	5000	5 á	5000																																																																
8 á	2000	8 á	2000																																																																
10 á	1000	10 á	1000																																																																
70 á	500	70 á	500																																																																
3900 á	170	3900 á	200																																																																
4000 nyer. K.	934000	4000 nyer. K.	1061000																																																																

Az I. osztály huzása 1898. május hó 11. és 12-én lesz. A huzások a Magyar királyi ellenőrző hatóság és kir. közjegyző jelenlétében nyilvánosan történnek a Vigadó termeiben. Sorsjegyek a Magy. Kir. Szab. Osztálysorsjáték valamennyi elárusítóinál kaphatók.

Budapest, 1898. április 15-én.

Magy. Kir. Szab. Osztálysorsjáték Igazgatósága.
Lónyay. Hazay.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

Sz. 1404—898 I.

Pályázati hirdetmény.

Háromszékvármegye főispánja 6 nagyméltóságának 538—898 sz. magas rendelete alapján Kézdi-Vásárhely r. t. város tanácsi hivatal létszámába főjegyzői választás után üresedésbe jött rendőrkapitányi állásra pályázatot nyitok; felhívom tehát azokat, kik ez állomást elnyernek, hogy okmányokkal felszerelt pályázati kérelmeket 1898. április 28-ig alólirhoz annyival inkább nyújtsák be, mivelkésőbb beérkező pályázatok figyelembe nem vétetnek. Ez állomással 800 frt évi fizetés, 200 frt lakbér-illetmény és annak idején nyugdíj élvezete van összekötve. K.-Vásárhely, 1898. április hó 9-én. **Bartók Károly**, polgármester.

Sz. 6798—897. tkvi.

Árverési hirdetményi kivonat.

A kézdivásárhelyi kir. törvényszék mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy altorjai Hegyeli Lajos és neje Bende Julianna végrehajtónak ifj. Farkas József hagyatéka végrehajtást szenvedő elleni 300 frt tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a kézdivásárhelyi kir. törvényszék területén levő Altorja és Karatna község határára fekvő és a

karatnai 838-ik sz. tjkvben foglalt A+ 3196/2 hrsz. 17 frt, 3356 hrsz. 6 frt, 3424 hrsz. 11 frt, 8691/1 hrsz. 56 frt, 3615/2 hrsz. 14 frt becsértékű és az alfeltorjai 2365 sz. tjkvben foglalt A+ 280. 281a 281b és 282 hrsz. 209 frt, a 7326 hrsz. 44 frt, 8028 hrsz. 5 frt, 8005 hrsz. 2 frt, 8039/1 helyrajzszámú 2 forint, 8146/1 hrsz. 19 frt, becsértékű ingatlanok, a fennebb ezennel megállapított kikiáltási árban és elrendelte hogy fennebb megjelölt ingatlanok az 1898. évi április hó 25-ik napján d. e 9 órakor Karatna és Altorja község házánál megtartandó nyilvános árverésen megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 10 százalékát készpénzben vagy az 1881. évi LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi december hó 1-én 3333 sz. a kelt igazságügyminiszteri rendelet 8 §-ában kijelölt óvadékköpes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni. A kir. törvényszék, mint tkvi hatóság. Kézdi-Vásárhelyt, 1897. évi december hó 21-én. **Gaal István**, kir. törvényszéki bír.

Van szerencsém úgy a helybeli, mint vidéki t. közön ség szives tudomására adni, hogy Kovásznán

ÁLLANDÓ FOGGYÓGYÁSZATI TERMET

nyitottam a hol a foggyógyászat körébe vágó minden műve letet úgy operatív, mint technikai ágbán elvállalok.

Rendelés minden nap reggeltől estig

Dr. Morvay István

25 56—* egyetemes orvos-tudor, fog- és szájbetegségek speciálistája.

Pályázat.

Esztelneki templomkerítés és torony kijavítására pályázat hirdetik, pályázók folyamodványait Április 30-ig a plebánia hivatalhoz terjesszék be. Május 1-én délután 2 órakor a plebániális lakban tartandó hitközségi gyűlésben a munkálat árlejtés útján kiadatik. Esztelnek, 1898. Április 6-án.

Bálint Ignác,
plebános.

(60.) 1—3.

203 szám
1898.**Árverési hirdetmény.**

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a kézdivásárhelyi kir. járásbírószág 1898. évi 2537 p. számú végzése következtében Dr. Balogh Vendel ügyvéd által képviselt Farkas Ignác javára alcsernátóni Domokos Tamás ellen 800 frt s jár. erejéig 1898. évi Március hó 29-én fogatosított kielégítés végrehajtás után foglalt és 661 frtra becsült két tarka és egy fehér tehén borja, 15 drb. juh, 4 bárány, két ökör, két ígás kanca, egy pej ménésikő, székerek, széna és érczkemenczéből álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a kézdivásárhelyi kir. bíróság 2537—1898. számú végzése folytán 800 frt tőkekövetelés, ennek 1897. február hó 16 napjától járó 6 százalékos kamatai és eddig összesen — bíróság már megállapított költségeikerejéig Alcsernátónban a község házánál leendő eszközölésére 1898. évi Május hó 2-ik napjának délelőtti 9 órája határidőül kitétik és ahhoz a venni szándékozik oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

Kelt Kézdivásárhely, 1898. évi április hó 15-ik napján.

Kakucsai Ádám,
kir. bírósági végrehajtó.

71 1—1.

és

HALHÓLYAG

elsőrangú orvosi tekintélyek nyilatkozatai szerint a legmegbízhatóbb és feltétlenül ártalmatlan óvszer urak és hölgyek számára. Ara tuczonként eredeti párisi csomagolásban 80 krtól 8 frtig.

Megrendelések pontosan és diszkrétan eszközöltenek.

KELETI J.

cs. és kir. szabadalmazott kötszer-gyár
Budapest, IV., koronaherceg-utca 17. sz.
10 frtnyi megrendelésnél 10% árengedmény.

Árjegyzék ingyen és bérmentve zárt borítékban.
Az összes betegápoláshoz szükséges szerek és cikkekéről képes árjegyzék kívánatra szintén díjmentesen küldetik.

Legnagyobb nyeremény

legszerencsésebb esetben

1.000,000 korona.

Az összes 50,000 nyeremény

JEGYZÉKE.

A legnagyobb nyeremény a legszerencsésebb esetben

1.000,000 korona

A nyeremények részletes beosztása a következő:

Készpénzben fizetendő	1	Jutalom	600000
	1	nyer. á	400000
	1	" "	200000
	2	" "	100000
	1	" "	90000
	1	" "	80000
	1	" "	70000
	2	" "	60000
	1	" "	40000
	5	" "	30000
	1	" "	25000
	7	" "	20000
	3	" "	15000
	31	" "	10000
	67	" "	5000
	3	" "	3000
	432	" "	2000
	763	" "	1000
	1238	" "	500
	90	" "	300
	3100	" "	200
	3900	" "	170
	4900	" "	130
	50	" "	100
	3900	" "	80
	2900	" "	40

50,000 nyer. és jut. összegben **13.160,000**
melyek hat húzásban sorsoltnak ki.

A második nagy magy. kir. osztálysorsjáték nemsokára ismét megkezdődik és

100,000 **50,000**
sorsjegyre újból nyeremény

jut, vagyis az oldalt levő nyereményjegyzék szerint az összes sorsjegy fele feltétlenül nyerni fog. A nyerési esélyek tehát, amint már általánosan ismeretes, óriásiak.

Szíves mielőbbi megrendeléseknél eredeti sorsjegyeket a tervszerű eredeti árban és pedig: egy egész I-ső oszt. eredeti sorsjegyet 6.—frt " fél " " " " 3.— " " negyed " " " " 1.50 " " nyolczad " " " " —.75 "

küldünk szét utánvétel, vagy a pénz előleges be- küldése ellenében.

A húzások után megküldjük tisztelt vevőinknek a hivatalos húzási jegyzéket, hivatalos tervezetek pedig díjtalanul állanak előre is rendelkezésre. Amint ismeretes, a húzások a magy. kir. kormány ellenőrzése mellett nyilvánosak és azoknál mindenki megjelenhetik.

Kiváló szerencse

kedvezett főuradánknak az I. magy. kir. osztálysorsjátékban, a mennyiben már az előző osztályokban (az első öt osztályban) 100,000, 30,000, 5000, valamint számos 2000, 1000, 500 és 300 koronás nyereményt nyertek főuradánknak, melyeket a szerencsés nyerteknek ki is fizettünk.

Ajánlatos ennél fogva a II-ik magy. kir. osztálysorsjáték 1-ső húzásához a megrendeléseket mielőbb hozzánk juttatni. Emlékeztetünk az első sorsjátéknál hangoztatott azon többszöri figyelmeztetésünkre, hogy röviddel az első osztály húzás előtt az első osztály sorsjegyek elkelnek; és igazunk is volt, mert még közvetlen az első osztály húzása előtt a bel- és külföld elárasztott bennünket rendelményekkel olyannyira, hogy a későn érkezőket legnagyobb sajnálatunkra már nem eszközölhetjük.

Kérjük tehát a rendelményeket az első osztályhoz mielőbb, mindenesetre azonban legkésőbb

április hó 15-éig

hozzánk beküldeni, mert csak ez esetben ígérhetjük ezek biztos eszközölését.

Török A. és Társa

a m. kir. szab. osztálysorsjáték főelárusítói
Budapest, V., Váci-körút 4/A.